

Skriftlig fremsættelse (10. november 2021)

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffuldbyrdelsesloven og straffeloven (Opfølgning på initiativer i handlingsplanen til imødegåelse af udfordrin-gerne med fangeflugter og delegation af afgørelseskompetence i sager om udgang for personer anbragt i hospital eller institution ved dom)

(Lovforslag nr. L 77)

Enhver flugt fra et dansk fængsel, arresthus eller en retspsykiatrisk afdeling er en meget alvorlig sag. Fangeflugter skaber utryghed i samfundet og belaster de medarbejdere, der går på arbejde for at sikre andres tryghed. Det siger sig selv, at vi har en forpligtelse til at sikre, at personer, der er varetægtsfængslet eller afsoner en dom, ikke flygter. Det er for mig helt afgørende for et velfungerende retssamfund, at de, der skal være indespærret, forbliver indespærret.

Jeg anmodede umiddelbart efter en undvigelse fra Psykiatrisygehus Slagelse i 2019 Rigspolitiet, Rigsadvokaten og Direktoratet for Kriminalforsorgen om i fællesskab at udarbejde en handlingsplan til at imødegå udfordringerne med fangeflugter. Handlingsplanen indeholder en række initiativer, som kan være med til at mindske risikoen for fangeflugter.

Formålet med dette lovforslag er at implementere de initiativer, der er indeholdt i den myndighedsfælles handlingsplan, som på Justitsministeriets område kræver lovændringer.

Med lovforslaget foreslås *for det første* ændringer i retsplejeloven med henblik på at skabe øgede muligheder for anvendelse af brev- og besøgskontrol over for varetægtsfængslede, der er undvigelsestruede, og besøgskontrol over for varetægtsfængslede rocker- og bandemedlemmer.

Baggrunden for dette forslag er, at flere af de seneste års fangeflugter, har været planlagte og er blevet gennemført med bistand fra personer, som ikke var frihedsberøvede.

Myndighederne har vurderet, at en øget anvendelse af brev- og besøgskontrol over for varetægtsfængslede kan forbedre politiets mulighed for at afdække og derved forhindre planlagte fangeflugter.

Med lovforslaget foreslås *for det andet* ændringer i retsplejeloven med henblik på at skabe øgede muligheder for at

afholde videoretsmøder, hvis den sigtede eller tiltalte vurderes undvigelsestruet.

Baggrunden for dette forslag er, at der i de seneste år er konstateret flere undvigelser i forbindelse med afholdelse af retsmøder. Denne risiko kan nedbringes ved at udvide mulighederne for at afholde videoretsmøder, hvis den sigtede eller tiltalte er vurderet undvigelsestruet.

De foreslåede regler omfatter både retsmøder forud for hovedforhandlingen, samt enkeltstående retsmøder i forbindelse med hovedforhandlingen. Den foreslåede bestemmelse, der øger muligheden for at afholde videoretsmøder i forbindelse med hovedforhandlingen forudsættes f.eks. anvendt i sager med flere tiltalte, hvor en af de tiltalte måske er tiltalt for færre forhold end de andre, samt i større sager som berammes med adskillige retsmøder, hvor retten henset til formålet med visse af disse retsmøder finder det ubetænkeligt, at den tiltalte deltager via video.

Med lovforslaget foreslås *for det tredje* ændringer i straffuldbyrdelsesloven med henblik på at give kriminalforsorgen øgede muligheder for anvendelse af håndjern og øvrige sikringsmidler.

Baggrunden for dette er, at myndighederne har vurderet, at reglerne for kriminalforsorgens brug af håndjern under transport af indsatte er for restriktive, og at håndjern er et virkningsfuldt redskab til at undgå undvigelser og at imødegå vold mod personalet.

Det foreslås på den baggrund, at der gives kriminalforsorgen øgede muligheder for at anvende håndjern i forbindelse med, at kriminalforsorgen skal håndtere de indsatte uden for institutionerne, f.eks. i forbindelse med transport.

Det foreslås derudover, at der gives kriminalforsorgen øgede muligheder for at anvende håndjern inden for institutionerne i det tilfælde, hvor en indsat har opført sig voldeligt eller groft utilladeligt over for personalet, eller hvis en indsat er tilknyttet en bande, der har udøvet vold mod personalet.

I takt med at sikkerhedsorganisationen i kriminalforsorgen opbygges og styrkes, stiger også organisationens muligheder for at undersøge, teste og implementere yderligere relevante værktøjer, herunder også sikringsmidler.

Det foreslås derfor, at der etableres hjemmel til at fastsætte regler, der muliggør anvendelse af yderligere sikringsmidler ud over de allerede anførte i straffuldbyrdelsesloven. Dette vil sikre muligheden for hurtigt at implementere eventuelle

nye sikringsmidler og derved generelt eller konkret styrke sikkerheden og muligheden for at sikre en indsats tilstedeværelse, samt at undgå undvigelse og overfald på personalet.

Med lovforslaget forslås *for det fjerde* ændringer i straffeloven med henblik på at etablere hjemmel til at muliggøre delegation af afgørelseskompetence i visse sager om udgang m.v. for personer anbragt på psykiatrisk afdeling eller i institution ved dom.

Denne del af lovforslaget har blandt andet til formål at muliggøre en ordning, hvor institutionsledelsen eller overlæ-

gen får mulighed for at tilbagekalde afgørelser om udgang truffet af en myndighed, hvis der umiddelbart forud for en planlagt udgang vurderes at være behov for at tilbagekalde udgangstilladelsen på baggrund af en forsvarlighedsvurdering.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.